

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

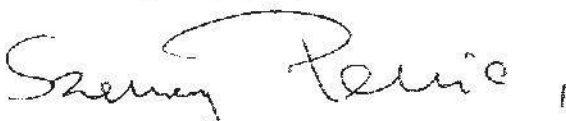
DEPARTAMENT ANALIZ I PROGNOZ

Warszawa, 23 listopada 2015 r.

DAP-WA.350.118.2015.RK

Pan
Bogdan Stępień

email: bogdan[at]iar.pl

w nawiązaniu do pisma z dnia 24 września 2015 r. w sprawie uzgodnienia wspólnego stanowiska dotyczącego art. 32 fzw. ustawy o budżetowej¹ oraz rozdziałów 80149 i 80150, przekazuje poniższe informacje.

I.

Po analizie dokonanej przez Ministerstwo Edukacji Narodowej informuję, że podtrzymujemy swoje stanowisko odnośnie interpretacji specjalnej organizacji nauki i metod pracy, które zostało już Panu przesłane w piśmie nr DAP-WA.350.115.2015.RK z dnia 9 września 2015 r. oraz zostało umieszczone na stronie internetowej MEN. Jednakże poniżej prezentujemy je powtórnie.

Specjalną organizacją nauki i metod pracy obejmuje się dzieci i młodzież niepełnosprawne, niedostosowane społecznie i zagrożone niedostosowaniem społecznym.

Dzieci i młodzież z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim obejmowane są zajęciami rewalidacyjno-wychowawczymi na podstawie orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych².

Dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami: niesłyszących, słabosłyszących, niewidomych, słabowidzących, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi, a także dla dzieci i młodzieży

¹ Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U. poz. 1877).

² Orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych wydane są przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym w publicznych poradniach specjalistycznych.

niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym, wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy, organizuje się w systemie oświaty kształcenie specjalne³. Kształcenie to organizowane jest na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego⁴

Przedszkola, szkoły (oddziały) oraz ośrodki, oprócz realizacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych, zapewniają dzieciom i młodzieży objętym kształceniem specjalnym⁵:

- 1) realizację zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego;
- 2) odpowiednie, ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów, warunki do nauki, sprzęt specjalistyczny i środki dydaktyczne;
- 3) zajęcia specjalistyczne, o których mowa w przepisach w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach⁶;
- 4) inne zajęcia odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów, w szczególności zajęcia rewalidacyjne⁷, resocjalizacyjne i socjoterapeutyczne;
- 5) integrację dzieci lub uczniów ze środowiskiem rówieśniczym, w tym z dziećmi lub uczniami pełnosprawnymi;
- 6) przygotowanie uczniów do samodzielności w życiu dorosłym.

Dla każdego ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego opracowuje się indywidualny program edukacyjno- terapeutyczny.

Program ten:

- uwzględnia zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego oraz potrzeby ucznia wynikające z wielospecjalistycznej oceny poziomu jego funkcjonowania, dokonywanej przez zespół

³ Art. 71b ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.).

⁴ Orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydane są przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym w publicznych poradniach specjalistycznych.

⁵ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. 1113).

⁶ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 532).

⁷ W przepisach rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 204, z późn. zm.) ustalono obowiązkowy wymiar tych zajęć w szkole w zależności od jej typu i rodzaju. W przepisach rozporządzenia w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym wskazano m.in. jakie w szczególności zajęcia rewalidacyjne należy zorganizować dla uczniów niewidomych, niesłyszących, z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera.

nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych oraz specjalistów prowadzących zajęcia z tym uczniem;

- określa m. in. zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów podejmowane wobec ucznia oraz realizowane zajęcia odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia, w tym odpowiednio zajęcia rewalidacyjne, resocjalizacyjne i socjoterapeutyczne, zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Zakres zajęć realizowanych w ramach kształcenia specjalnego obejmuje obowiązkowe zajęcia edukacyjne oraz zajęcia o charakterze terapeutycznym i wspierającym rozwój ucznia, określone w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym. Katalog rodzajów zajęć realizowanych z uczniem objętym kształceniem specjalnym, a więc wymagającym stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy, nie jest zatem zamknięty, bowiem ich rodzaj jest uzależniony od indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz posiadanych możliwości psychofizycznych tego ucznia.

Przedszkole, szkoła lub placówka do której uczęszcza uczeń posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ma obowiązek realizacji zaleceń zawartych w tym orzeczeniu⁸. W celu realizacji zadań związanych z organizacją kształcenia, wychowania i opieki uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym, zatrudnia się odpowiednią do potrzeb uczniów tych uczniów kadrę⁹.

Organ prowadzący szkołę odpowiada za jej działalność, a do jego zadań należy m. in. wyposażenie szkoły w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczych, przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów oraz wykonywania innych zadań statutowych oraz zapewnienie warunków umożliwiających stosowanie specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym¹⁰.

Z powyższego wynika, że przepisy prawa szczegółowo określają obowiązki jednostek systemu oświaty oraz ich organów prowadzących w zakresie organizacji specjalnej organizacji nauki i metod pracy.

II.

W opinii Ministerstwa Edukacji Narodowej część wydatków w szkołach, przedszkolach, placówkach ogólnodostępnych w tym z oddziałami

⁸ Art. 39 ust. 1 pkt. 10 ustawy o systemie oświaty; § 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

⁹ § 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

¹⁰ Art. 5 pkt. 7 ustawy o systemie oświaty.

integracyjnymi nie będzie mogła być klasyfikowana w rozdziałach 80149 i 80150. Mowa tutaj np. o wydatkach na doskonalenie zawodowe nauczycieli dokształcających się w zakresie stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy lub o wydatkach związanych z kształceniem specjalnym uczniów w świetlicach, internatach, w poradniach psychologiczno – pedagogicznych, oraz wydatkach związanych z doskonaleniem nauczycieli w placówkach wychowawczych. Dlatego też ostateczna ocena realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 32 ustawy o budżecie nie zawsze może być dokonana wyłącznie w oparciu o klasyfikację budżetową.

III.

Odnosząc się do problemu dotyczącego szkół przyszpitalnych, informujemy że MEN kalkulując środki subwencji oświatowej na realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod w przypadku tych szkół uwzględnił tylko kwoty naliczane na uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Jednocześnie uważając, że w przypadku tych szkół samorząd rozliczając się z przedmiotowego obowiązku po stronie wydatkowej uwzględni wyłącznie wydatki związane z uczniami posiadającymi orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

Z powierzeniem,

Grzegorz Pochopień
Dyrektor
Departament Analiz i Prognoz